

UCHWAŁA Nr 135 RADY MINISTRÓW

z dnia 7 września 1987 r.

w sprawie nadania statutu Powszechnej Kasie Oszczędności — bankowi państwowemu.

Na podstawie art. 67 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. — państwowemu nadaje się statut stanowiący załącznik do
Prawo bankowe (Dz. U. Nr 7, poz. 56 i z 1983 r. Nr 71, uchwały.
poz. 318) Rada Ministrów uchwała, co następuje:

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 1. Powszechnej Kasie Oszczędności — bankowi

Prezes Rady Ministrów: *Z. Messner*

Załącznik do uchwały nr 135 Rady Ministrów z dnia 7 września 1987 r. (poz. 275)

STATUT POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI — BANKU PAŃSTWOWEGO

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Powszechna Kasa Oszczędności — bank państwowy, zwana dalej „PKO”, działa na podstawie ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. — Prawo bankowe (Dz. U. Nr 7, poz. 56 i z 1983 r. Nr 71, poz. 318), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 września 1987 r. w sprawie wydzielenia powszechnych kas oszczędności z Narodowego Banku Polskiego i utworzenia Powszechnej Kasy Oszczędności — banku państwowego (Dz. U. Nr 29, poz. 159) oraz niniejszego statutu.

§ 2. PKO jest bankiem oszczędnościowo-kredytowym oraz dewizowym obsługującym osoby fizyczne i prawne, jednostki gospodarki społecznej, w tym spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego, i jednostki gospodarki nieuspołecznionej.

§ 3. 1. PKO działa na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Siedzibą PKO jest miasto stołeczne Warszawa.

2. PKO posiada osobowość prawną i ma prawo używania pieczęci z wizerunkiem orła, ustalonym dla godła Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Rozdział 2

Szczegółowy zakres działania

§ 4. Do zakresu działania PKO należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie i obsługa wkładów oszczędnościowych, jak również wydawanie dokumentów stanowiących dowody posiadania wkładów,
- 2) otwieranie i prowadzenie rachunków bankowych oraz przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych osób fizycznych i prawnych, jednostek gospodarki społecznej i nieuspołecznionej, jednostek budżetowych oraz organizacji społecznych,
- 3) wykonywanie kasowej i rozliczeniowej obsługi budżetu państwa,
- 4) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym, spółdzielniom budownictwa mieszkaniowego, a także innym jednostkom gospodarki społecznej i nieuspołecznionej,
- 5) udzielanie kredytów organizacjom społecznym, jeżeli prowadzą działalność gospodarczą,
- 6) prowadzenie obsługi walutowo-dewizowej oraz otwieranie i prowadzenie rachunków w walutach obcych dla osób fizycznych i prawnych, a także finansowanie, kredytowanie i rozliczanie obrotów towarowych i usługowych z zagranicą,
- 7) przyjmowanie lokat terminowych jednostek państwowych, spółdzielczych, fundacji i organizacji społecznych,
- 8) prowadzenie bankowej obsługi pożyczek państwowych i obligacji,
- 9) przyjmowanie na przechowanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz dokumentów, a także wynajmowanie skrytek sejfowych,
- 10) obsługa funduszy powierzonych przez jednostki gospodarki społecznej,
- 11) inicjowanie i prowadzenie działań zmierzających do upowszechniania oszczędności oraz doskonalenia zasad i form usług świadczonych na rzecz ludności w zakresie obrotu oszczędnościowego i czekowego,

- 12) organizowanie w uspołecznionych zakładach pracy agencji PKO, z tym że zakłady pracy ponoszą koszty rzeczowe działalności tych agencji,
- 13) organizowanie szkolnych kas oszczędności,
- 14) wykonywanie innych czynności określonych w przepisach ustawowych oraz zleconych w drodze umów przez inne banki.

§ 5. Wyznaczone przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, w porozumieniu z Prezesem PKO, oddziały PKO przeprowadzają wymianę znaków pieniężnych zużytych i uszkodzonych na zasadach i w trybie, określonych przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

§ 6. PKO może przyjmować na przechowanie wartości i dokumenty składane przez państwowe jednostki organizacyjne lub przekazane w związku z postępowaniem sądowym, administracyjnym oraz czynnościami bankowymi.

Rozdział 3

Organizacja PKO

§ 7. 1. Prezes PKO kieruje działalnością PKO na podstawie uchwał Zarządu i odpowiada za tę działalność.

2. Do zakresu działania Prezesa PKO należy w szczególności:

- 1) przewodniczenie Zarządowi PKO,
- 2) uczestniczenie w pracach Rady Banków,
- 3) reprezentowanie PKO na zewnątrz,
- 4) mianowanie pracowników w PKO na stanowiska, których obsadę zastrzegł do swojej decyzji, i odwoływanie ich z tych stanowisk,
- 5) udzielanie pełnomocnictw i ustalanie sposobu podpisywania dokumentów w PKO,
- 6) wydawanie zarządzeń i instrukcji na podstawie upoważnień zawartych w odrębnych przepisach,
- 7) wydawanie, w sprawach nie zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Zarządu PKO, zarządzeń wewnętrznych, instrukcji służbowych, regulaminów oraz innych przepisów regulujących działalność i organizację PKO.

§ 8. 1. Zarząd PKO, w którego skład wchodzi: Prezes PKO, 2 wiceprezesów PKO oraz 5 członków, rozpatruje podstawowe zagadnienia z zakresu działalności PKO i podejmuje uchwały w sprawach związanych z wykonywaniem zadań PKO, dotyczące w szczególności:

- 1) funkcjonowania i rozwoju obrotu oszczędnościowego i czekowego oraz działalności kredytowej,
- 2) opracowywania i realizacji planu kredytowego i planu finansowego,
- 3) realizacji wytycznych polityki pieniężno-kredytowej,
- 4) zaciągania kredytu refinansowego i jego wykorzystania oraz lokowania własnych środków pieniężnych w innych bankach,
- 5) projektów taryf, odsetek, prowizji i opłat bankowych,
- 6) rozdysponowania na fundusze własne zysku do podziału,
- 7) projektów aktów normatywnych i przepisów wykonawczych, dotyczących działalności PKO,
- 8) tworzenia, przekształcania i likwidacji jednostek organizacyjnych,
- 9) inwestycji oraz zakładowego budownictwa socjalnego i mieszkaniowego,
- 10) bilansów i rocznych sprawozdań z działalności,

- 11) polityki kadrowej i płacowej,
- 12) zasad organizacji rachunkowości, rozliczeń pieniężnych, gospodarki kasowej oraz kontroli wewnętrznej.

2. Szczegółowy zakres i tryb działania Zarządu PKO oraz tryb podejmowania uchwał określa regulamin uchwalony przez Zarząd PKO.

§ 9. 1. W razie nieobecności Prezesa PKO jego funkcję pełni wiceprezes wyznaczony przez Prezesa PKO.

2. Wiceprezesi PKO i członkowie Zarządu PKO kierują wyznaczonymi przez Prezesa PKO odcinkami pracy.

§ 10. W PKO działają rady pracownicze na zasadach określonych w Prawie bankowym.

§ 11. 1. Przy Zarządzie PKO działa Rada Powszechna Kasy Oszczędności.

2. Do zakresu działania Rady Powszechnej Kasy Oszczędności należy:

- 1) inspirowanie działań w zakresie rozwoju oszczędności oraz dokonywanie oceny projektów doskonalenia zasad i form usług świadczonych na rzecz ludności w zakresie obrotu oszczędnościowego, czekowego i rozliczeń pieniężnych,
- 2) konsultowanie projektów założeń polityki kredytowej banku,
- 3) wydawanie opinii w sprawach związanych z organizacją systemu oszczędzania i sieci placówek świadczących usługi bankowe,
- 4) rozpatrywanie i opiniowanie innych spraw skierowanych przez Zarząd PKO.

3. W skład Rady Powszechnej Kasy Oszczędności mogą być powoływani przez Zarząd PKO w szczególności przedstawiciele nauki, jednostek gospodarki społecznej i nie uspołecznionej, terenowych organów władzy i administracji państwowej, organizacji społecznych i zawodowych oraz przedstawiciele banków.

4. Przewodniczącego Rady Powszechnej Kasy Oszczędności powołuje i odwołuje Prezes PKO.

5. Rada Powszechnej Kasy Oszczędności działa na podstawie regulaminu wydanego przez Zarząd PKO.

§ 12. 1. Prezes PKO może tworzyć w jednostkach organizacyjnych PKO komitety kredytowe z udziałem kredytobiorców w celu rozpatrywania zagadnień dotyczących działalności kredytowo-pięniężnej i obsługi kredytobiorców.

2. Tryb powoływania i liczbę członków komitetów kredytowych oraz organizację ich pracy określa regulamin uchwalony przez Zarząd PKO.

§ 13. 1. Prezes PKO jest przełożonym wszystkich pracowników PKO. Prawa i obowiązki wszystkich pracowników określają przepisy prawa pracy oraz przepisy szczególne.

2. Pracownicy PKO, zgodnie z przepisami Prawa bankowego, są obowiązani do zachowania w tajemnicy wiadomości o stanach i obrotach na rachunkach bankowych, uzyskanych przy wykonywaniu obowiązków służbowych. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po rozwiązaniu stosunku pracy.

§ 14. 1. Do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych PKO są upoważnieni:

- 1) Prezes PKO — samodzielnie;
- 2) dwie osoby działające łącznie spośród:
 - a) wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu PKO,
 - b) pełnomocników powołanych przez Prezesa PKO lub osobę przez niego do tego upoważnioną, działających w granicach udzielonych im pełnomocnictw.

2. Do wykonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczegółowych osoby wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 lit. a) mogą ustanowić pełnomocnika działającego samodzielnie w granicach udzielonego pełnomocnictwa.

§ 15. 1. PKO wykonuje zadania przez centralę, oddziały oraz inne jednostki organizacyjne.

2. Prezes PKO może wyznaczyć oddział PKO do pełnienia funkcji oddziału wiodącego i określić jego zadania.

3. Rewizję działalności jednostek organizacyjnych PKO przeprowadza aparat rewizyjny PKO, powoływany przez Prezesa PKO, który określa jego organizację, zadania oraz zakres działalności.

§ 16. 1. W skład centrali PKO wchodzi departamenty, komórki równorzędne oraz inne komórki organizacyjne.

2. Decyzje o powołaniu, przekształceniu i likwidacji komórek organizacyjnych centrali, oddziałów oraz innych jednostek organizacyjnych PKO podejmuje Prezes PKO na podstawie uchwał Zarządu PKO.

§ 17. Do zadań centrali PKO należy w szczególności:

- 1) przygotowywanie planów i organizowanie prac związanych z wykonywaniem zadań PKO oraz koordynowanie działalności jednostek organizacyjnych PKO,
- 2) nadzór nad wykonywaniem zadań przez oddziały i inne jednostki organizacyjne PKO,
- 3) przygotowywanie sprawozdań, wniosków, ocen i opinii kierowanych do Narodowego Banku Polskiego, zwanego dalej „NBP”, Rady Banków i właściwych organów administracji państwowej,
- 4) współdziałanie z organami administracji państwowej, organizacjami społecznymi i zawodowymi w zakresie realizacji zadań PKO,
- 5) opracowywanie projektów aktów normatywnych, zarządzeń wewnętrznych, instrukcji służbowych, regulaminów i innych przepisów oraz przygotowywanie opinii do nadsyłanych projektów aktów normatywnych,
- 6) podejmowanie decyzji dotyczących udzielania kredytów w zakresie ustalonym przez Prezesa PKO,
- 7) organizowanie operacji bankowych oraz doskonalenie organizacji i techniki pracy w PKO,
- 8) sporządzanie zbiorczych sprawozdań ekonomiczno-finansowych.

§ 18. 1. Do zadań oddziałów PKO należy bezpośrednio realizacja zadań PKO, określonych w § 4, w zakresie, w jakim nie zostały one powierzone przez Prezesa PKO innym jednostkom organizacyjnym.

2. Oprócz zadań, o których mowa w ust. 1, oddziały PKO wykonują inne czynności określone w zarządzeniach wewnętrznych, instrukcjach służbowych, regulaminach i innych przepisach regulujących działalność i organizację PKO.

§ 19. W celu wykonywania zadań w zakresie obsługi obrotu oszczędnościowego, czekowego i rozliczeń pieniężnych PKO może:

- 1) na podstawie umowy z państwową jednostką organizacyjną „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” korzystać odpłatnie z usług tej jednostki;
- 2) na podstawie umowy z NBP korzystać odpłatnie z usług tego banku w zakresie:
 - a) usług informatycznych,
 - b) obsługi zabezpieczeń bankowych,
 - c) zasilania w znaki pieniężne i druki wartościowe,
 - d) remontów i konserwacji maszyn,
 - e) usług transportowych;

3) na podstawie umów z innymi bankami wykonywać odpłatnie zastępczą obsługę kasową oraz prowadzić rachunki pomocnicze jednostek, których rachunki podstawowe są prowadzone w tych bankach, a także powierzać im wykonywanie takiej obsługi jednostek, których rachunki są prowadzone w PKO.

§ 20. Szczegółowy zakres działania oraz organizację wewnętrzną centrali i innych jednostek organizacyjnych PKO, jak również rodzaje i sposób używania pieczęci urzędowych, określają regulaminy wydane przez Prezesa PKO.

Rozdział 4

Zasady gospodarki finansowej, fundusze własne, gospodarka wewnętrzna, rachunkowość i sprawozdawczość PKO

§ 21. PKO prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową i zgodnie z zasadą samofinansowania pokrywa z uzyskanych przychodów koszty działalności oraz zobowiązania wobec budżetu i zobowiązania z tytułu zawartych umów, a także wydatki na rozwój i inne potrzeby.

§ 22. Wynik finansowy stanowi różnicę między dochodami z działalności PKO a kosztami własnymi jej prowadzenia.

§ 23. Roczny bilans PKO i wykazany w nim wynik finansowy, po weryfikacji przez Ministra Finansów, Prezes PKO w terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego po okresie sprawozdawczym przedstawia do zatwierdzenia Radzie Banków.

§ 24. 1. PKO dokonuje lokat obowiązkowych w NBP.

2. Środki pieniężne nie objęte lokatami obowiązkowymi PKO może lokować w NBP lub innych bankach.

§ 25. 1. Zysk PKO po pomniejszeniu o obowiązkowe wpłaty do budżetów terenowych i opodatkowaniu podatkiem dochodowym stanowi zysk do podziału.

2. Z zysku do podziału jest dokonywany odpis obowiązkowy:

- 1) na fundusz statutowy w wysokości nie niższej niż 10% zysku, chyba że fundusz statutowy osiągnął stan określony w § 27;
- 2) na fundusz rezerwowy w wysokości nie niższej niż 10% zysku, chyba że nie jest dokonywany odpis na fundusz statutowy.

3. Część zysku do podziału, pozostałą po dokonaniu odpisów obowiązkowych, PKO samodzielnie przeznacza na fundusze wymienione w § 30 ust. 1 w wysokości określonej przez Zarząd PKO.

§ 26. Funduszami własnymi PKO są: fundusz statutowy, fundusz środków trwałych, fundusz rezerwowy i fundusz specjalne.

§ 27. Fundusz statutowy PKO wynosi 20 mld zł i jest tworzony ze środków jednorazowo przekazanych przez NBP oraz z odpisów z zysku PKO do podziału.

§ 28. Fundusz środków trwałych PKO stanowi pokrycie wartości środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz innych wartości trwałych, pomniejszonych o wartość ich zużycia. Zwiększenie lub zmniejszenie stanu tego funduszu następuje w wyniku zmiany wartości rzeczowej środków trwałych.

§ 29. Fundusz rezerwowy PKO służy do pokrycia mogących powstać strat bilansowych. Tworzy się go ze środków jednorazowo przekazanych przez NBP oraz z odpisów z rocznego zysku do podziału do wysokości funduszu statutowego. Dalsze wpływy na fundusz rezerwowy

mogą być dokonywane tylko wówczas, gdy fundusz rezerwowy został w całości lub w części zużyty na sfinansowanie powstałych strat.

§ 30. 1. Funduszami specjalnymi PKO są:

- 1) fundusz inwestycyjny,
- 2) fundusz dewizowy,
- 3) fundusz premiowy,
- 4) zakładowy fundusz nagród,
- 5) zakładowy fundusz socjalny,
- 6) zakładowy fundusz mieszkaniowy,
- 7) fundusz postępu techniczno-ekonomicznego,
- 8) fundusz zapomóg.

2. Fundusz inwestycyjny tworzy się ze środków jednorazowo przekazanych przez NBP, z odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, likwidacji i sprzedaży środków trwałych, odpisów z rocznego zysku do podziału oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach. Fundusz inwestycyjny jest przeznaczony na finansowanie nakładów związanych z budową nowych, modernizacją bądź rozbudową istniejących oddziałów oraz na zakupy maszyn i urządzeń. Inwestycje PKO nie są limitowane.

3. Fundusz dewizowy jest tworzony ze środków jednorazowo przekazanych przez NBP, z wpływów uzyskiwanych przez PKO z tytułu własnych operacji walutowych oraz z przydziałów środków dewizowych w formie limitów z bilansu płatniczego. Fundusz dewizowy jest przeznaczony na zakup niezbędnych dla PKO maszyn specjalistycznych, urządzeń, części do maszyn i zakup materiałów eksploatacyjnych oraz na inne wydatki dewizowe.

4. Fundusz premiowy tworzy się z odpisów z zysku do podziału. Fundusz premiowy przeznacza się na premie regulaminowe dla pracowników.

5. Zakładowy fundusz nagród, zakładowy fundusz socjalny i zakładowy fundusz mieszkaniowy obciążają koszty działalności własnej PKO i są tworzone na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

6. Fundusz postępu techniczno-ekonomicznego jest tworzony ze środków przekazanych jednorazowo przez NBP oraz z narzutów obciążających ogólne koszty działalności PKO w wysokości 1% w stosunku rocznym. Środki funduszu postępu techniczno-ekonomicznego przeznacza się na finansowanie racjonalizacji stosowanych metod i technik pracy.

7. Fundusz zapomóg jest tworzony z obciążeniem kosztów PKO.

8. PKO, za zgodą i na zasadach określonych przez Radę Ministrów, może tworzyć inne fundusze specjalne.

9. Zasady wykorzystywania funduszy wymienionych w ust. 1 pkt 1—4 i 7 ustala Prezes PKO, a funduszu wymienionego w ust. 1 pkt 8 — Prezes PKO w porozumieniu z radami pracowniczymi i związkami zawodowymi. Zasady wykorzystywania funduszy wymienionych w ust. 1 pkt 5 i 6 regulują odrębne przepisy.

§ 31. PKO prowadzi wewnętrzną gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, z uwzględnieniem założeń narodowego planu społeczno-gospodarczego. Plan finansowy na każdy rok uchwała Zarząd PKO.

§ 32. Wielkość funduszu płac jest ustalana w relacji do wzrostu zadań bankowych oraz stosownie do wyniku finansowego. Zasady kształtowania funduszu płac określa Prezes PKO w uzgodnieniu z Radą Banków i w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych.

§ 33. PKO prowadzi rachunkowość według planu kont i jednolitych zasad rachunkowości bankowej, ustalanych przez Prezesa NBP.